

PORT
PAYÉ
HELLAS

'Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Μητροπολίτης 'Αττικής και Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

'Αριθμός φύλλου 230

1 'Ιουνίου 2008

'Οραμα μέ άπόρρητη ταυτότητα

Tό όραμα τής προόδου τό βρίσκουμε διάχυτο στά ταμπλώ τής σύγχρονης έννημέρωσης. Καί τό είσπράτουμε, σάν παλμό διεγερτικό, πού αναμοχλεύει τά άπύθμενα βάθη τών καρδιών μας. 'Εκείνο, πού δέ βρίσκουμε, μήτε στή σπάταλη φλυαρία τών έπικοινωνιακών συστημάτων μας, μήτε στό προσωπικό, άνήσυχο, συνειδησιακό μας άρχείο, είναι ό κεντρικός έπεξεργαστής τών ύπαρξιακών μας ταλαντεύσεων καί ό πομπός, πού ενεργοποιείται, γιά νά μεταφέρει στήν έπικαιρότητα, ως φιλτραρισμένη πρόταση, έντιμους καί σοφά έπιλεγμένους σχεδιασμούς. Είναι κάποιος φωτισμένος νοϋς ή κάποια πανίσχυρη αλλά καί παμπόνηρη θέληση, πού-σιούς καιρούς μας-άνοίγει τά μονοπάτια τής προοδευτικής μας έξέλιξης;

Υπάρχουν, άραγε, πίσω άπό τά σχήματα καί τίς διαφημίσεις, κάποιες καθαρές, κρυστάλλινες συνειδήσεις, πού έμπνέονται καί, στή συνέχεια, έμπνέουν τίς «προοδευτικές» άλλαγές; 'Η, μήπως, πίσω άπό τά σχεδιάσματα τών «προοδευτικών» άλλαγών

δουλεύει ή σκοπιμότητα, ή άπάτη και ό μηχανισμός της έκμετάλλευσης; Είναι κάποιοι έργάτες της άληθινής ανθρωπιās, της ακριβοζυγισμένης δικαιοσύνης, της πηγαίας, άπονήρευτης αγάπης, πού μεταφέρουν τόν παλμό της καρδιās τους στό κοινωνικό σύνολο, και έμπλουτίζουν-άληθινά και όχι αγοραία-τήν ανθρωπινή ύπαρξή μας μέ φωτεινότερα όράματα και-άθόρυβα, αλλά πειστικά-μās χειραγωγούν στό άνηφορικό μονοπάτι της άλάθητης προόδου; Ή, όλα τά όργανογράμματα, πού έπαγγέλλονται αναβάθμιση του ανθρωπίνου προσώπου, άποτελοούν επένδυση γοπευτική και άπατηλή, και χρησιμοποιοούνταν σαν δόλωμα, για την άγρευση και την καθυπόταξη της πλατειās μάζας;

Τά έρωτήματα, πού επικεντρώνονται στην άξία της ύπαρξής μας, στό νοηματισμό της επίγειας διαδρομής μας και της έκδημίας μας από τό γήπεδο της βιοπάλης είναι πυκνά και άπερίοριστα. Μās κυκλώνουν και μās ταλανίζουν μέρα και νύχτα. Και οι άπαντήσεις, πού μās προσφέρονται από τούς σύγχρονους διαχειριστές της καθημερινότητας και όδηγούς της πολιτιστικής άμαξας, μέ τή ροή του χρόνου αυτοπροδίδονται, άφερέγγυες. Ήλλοτε άποδεικνύονται πενιχρές, άνίκανες νά γεμίσουν τό κενό της ψυχής μας. Ήλλοτε έλέγχονται, ως πλαστές άφίσεις σκοτεινής προπαγάνδας, παγίδες των όνειρων μας και των πνευματικών και ύλικων αναγκών μας. Και άλλοτε λειτουργούν ως πολύχρωμες παντιέρες στα πεδία της κάθε μορφής μάχης, για την έξασφάλιση πολιτικής και οικονομικής επικράτησης.

Ποιός, σημερινός, υπεροχικός διαχειριστής της παγκόσμιας έμπειρίας, σκέφτεται, άδέσμευτος από κρυφούς σχεδιασμούς και σκοπιμότητες; Ποιός, περπατώντας αγαπτικά στό πλευρό μας, επεξεργάζεται, σε πλάτος και βάθος, τούς έναγωνίους προβληματισμούς μας; Ποιός έντοπίζει τίς προσωπικές ταλαντεύσεις μας και τίς άστοχίες μας, πού μās μπλοκάρουν και μās εκβράζουν στό κενό της άμηχανίας και στην πνιγηρή καταχνιά της κατάθλιψης; Ποιός διαμορφώνει προγραμματισμούς ανάνηψης και πνευματικής αναβάθμισης; Ποιός ένκεντρίζει τή μονότονη, ιστορική περιπλάνησή μας μέ πνεύμα σοφίας και δύναμης, μέ χάρη ψυχής και μέ σθένος άδούλωτο, ώστε ό κάθε βηματισμός μας νά άποτελεϊ

ἀμάχητη προσωπική μας πρόοδο και θησαύρισμα ολόκληρης της ανθρωπότητας;

Στήν τρέχουσα διαλεκτική μας έχουμε καθιερώσει ειδικό ὄρο, πού τόν χρησιμοποιοῦμε, ὅταν στό τραπέζι τῶν συζητήσεών μας και τῶν προγραμματισμῶν μας πέφτει τό πρόβλημα τῆς προώθησης τῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν μας και τῆς τελειοποίησης τῶν τεχνικῶν κατασκευῶν μας. Μιλᾶμε γιά τίς δεξαμενές τῆς σκέψης, γιά τά Think tank, πού ἀνανεώνουν ἀκατάπαυστα τό ἐρευνητικό προσωπικό και διαμορφώνουν τήν ἐπόμενη βάρδια στό ἐργαστήρι τῆς γνώσης μας και τῶν ἐφαρμογῶν μας. Δέν ἔχουμε, ὅμως, κανένα δείκτη και καμμιᾶ ἠλεγμένη ἔνδειξη βάρδιας, πού νά μᾶς ἐνημερώνει ποιός εἶναι ὁ παράγοντας, ἢ οἱ παράγοντες, οἱ χαρισματικοί και ἐξουσιοδοτημένοι νά μᾶς χειραγωγήσουν στόν ὑπαρξιακό ἀνήφορο τῆς προόδου. Ποιός εἶναι ἐκεῖνος, πού μέ ἀλάθητη κρίση και κίνηση, θά μᾶς συμβουλέψει και θά μᾶς παρακινήσει νά πετάξουμε τό χτεσινό ὄραμά μας και τό χτεσινό μόχθο μας, ὡς ξεπερασμένα και ἄχρηστα και στή θέση τους νά φυτέψουμε τά σπέρματα μιᾶς φωτεινότερης και πλουσιότερης ἄνοιξης;

Ξέρουμε ποιοί μοχθοῦν και ἐμπλουτίζουν τήν ἐπιστημονική γνῶση μας. Ξέρουμε ποιοί τελειοποιοῦν τίς πολύπλοκες μηχανές μας. Ξέρουμε ποιοί πάτησαν πρῶτοι τό πόδι τους στό φεγγάρι και ποιοί ἐτοιμάζονται νά ἀπλώσουν τήν ἐξερευνησή τους σέ μακρινότερες και γοπητικότερες ἀστρικές μονάδες. Ξέρουμε ποιοί στρατεύονται στήν κατάκτηση τῆς οἰκουμένης και στό σφετερισμό τοῦ τίτλου τῆς «ὑπερδύναμης» ἢ τοῦ «πλανητάρχη». Δέν ξέρουμε, ὅμως, ποιός μετράει, μέ ἀγάπη και πόνο, τό καρδιοχτύπι μας και ποιός φωτίζει, δίχως πονηρό ὑπολογισμό, τόν ἐπίγειο ὀρίζοντα τῆς ζωῆς μας και τήν-μετά ταῦτα-πραγματικότητα.

Καθώς ἀφήνω νά ἐκπέσουν ἀπό μέσα μου τά καυτά ἐρωτήματα, διακρίνω νά ὀρθώνονται μπροστά μου δυό ἐνδεχόμενα. Τό πρῶτο: Οἱ παράγοντες, πού σπρώχνουν τό ἄρμα τοῦ πολιτισμοῦ και τῆς προσωπικῆς, ὑπαρξιακῆς ἀναβάθμισης, νά παραμένουν-διακριτικά-μυστικοί. Κρυμμένοι στή θεληματική ἢ στή σκόπιμη ἀφάνεια. Καί τό δεύτερο: Τά κέντρα, τά ἀναγνωρισμένα ἐπίσημα, ὡς κλιμάκια ἀνακύκλωσης τῆς πολιτικῆς ὑπεροχικῆς ἐπικυρι-

Ἐνοχοποίηση καί ἀπενοχοποίηση

Οργισμένα τά πρόσωπα. Πυρωμένοι οἱ δημοσιογραφικοί κάλαμοι. Μονόχνωτος καί δίχως τήν ἐπένδυση μέ τήν ἀπαραίτητη νομική ἐπιχειρηματολογία, ὁ καταγγελτικός λόγος.

Ἄπροστάτευτος, στό ἐδώλιο, ὁ κατηγορούμενος. Τό ἔγκλημά του, ὅπως διατυπώνεται στό κατηγορητήριο: Ἄναθρεμμένος στό πνεῦμα καί στή νοσοτροπία τοῦ «σκοταδισμού» τῶν μεσαιωνικῶν χρόνων καί δεμένος στό ἄρμα τῆς ἀκραίας «συντήρησης», παλεύει, παθιασμένα, νά ἀνακόψει καί νά ἀναστρέψει τή σύγχρονη προοδευτική πορεία τοῦ κοινωνικοῦ σώματος. Ἄρνεῖται τά ὄραματα καί τά ἀνοίγματα τῆς προοδευτικῆς πτέρυγας. Τό δι-

καίωμα τῆς ἐλεύθερης ἀνάπτυξης καί ἀνάδειξης τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, πού κατακτήθηκε μέ ἀγῶνες καί μέ θυσίες. Καί ἐπιμένει νά προβάλλει, ὡς κανόνα ζωῆς, τόν «ξεπερασμένο» ἐκκλησιαστικό ἠθικό κώδικα, πού σάν μόνο ἀποτέλεσμα ἔχει τήν ἐμφύτευση στίς ψυχές νοσηρῶν πλεγμάτων ἐνοχῆς καί τήν πρόκληση τραυματικῶν ἐμπειριῶν, ἀνασταλτικῶν τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ, τῆς ἐλεύθερης ἀπόλαυσης, τῆς μετοχῆς στό πανηγύρι τῆς πάνδημης χαρᾶς.

Ποιοί εἶναι οἱ ἔνοχοι; Καί ποιοί λειτουργοῦν ὡς εἰσαγγελεῖς καί ὡς τιμωροί τοῦ μεγάλου, ἱστορικοῦ ἐγκλή-

αρχίας καί τῆς οικονομικῆς καταδυνάστευσης, νά ἐπιβάλλουν, ἄλλοτε φανερά καί ἄλλοτε παρασκηνιακά, τά δικά τους δυναστικά προγράμματα, στοχεύοντας, πάντοτε, στήν ἐξυπηρέτηση τῶν δικῶν τους ὀραμάτων, ἀνεξάρτητα ἂν οἱ καταστάσεις, πού διαμορφώνουν, πνίγουν τήν ἀνθρώπινη ὑπαρξη καί ἀκυρώνουν τήν πρόοδο.

Αν τά ἐνδεχόμενα αὐτά δέν εἶναι ἀπλές ὑποψίες, ἀλλά προγράμματα, πού τά φορτωνόμαστε καί τά σηκώνουμε σάν ἐπάχθεια βάρη, τότε ἡ προοδευτική συναλλαγματική, πού μᾶς προσφέρεται, δέν εἶναι τίποτα ἄλλο, παρά ὄπιο, πού ναρκώνει τίς συνειδήσεις μας καί ἀνακόπτει τίς ἐξεγέρσεις μας. Αὐτό εἶναι τό «ὄπιο τοῦ λαοῦ», πού μαντρώνει τίς ἐλεύθερες προσωπικότητες, στή πολιτικά καί οικονομικά συμφέροντα τῶν δυναστῶν τῆς σύγχρονης ἀνθρωπότητας.

ματος; Ρίξτε μιά ματιά στίς στήλες τοῦ ἡμερήσιου Τύπου καί θά τό βρεῖτε. Σταματεῖστε καί γιά λίγο μπροστά στά ἀνοιχτά παράθυρα τῶν ἀνακτόρων τῆς «τηλεοπτικῆς αὐθεντίας»(!) καί θά τό ἐπιβεβαιώσετε.

«Καταγγέλλοντες» εἶναι κάποιες φίρμες τῶν κυκλωμάτων τοῦ σημερινοῦ κατεστημένου, πού ἔχουν ἀναδείξει σέ μοντέλο ζωῆς τήν θεοποίηση τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, τήν ὑπερέξαση τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας του καί τήν πλήρη ἀπόσβεση, ἀπό τόν πίνακα τῶν ὀραμάτων καί τῶν ἐπιδιώξεων του, κάθε στοιχείου, πού σηματοδοτεῖ ἐξάρτηση τοῦ ἀνθρώπου-πλάσματος ἀπό τόν Πλάστη Θεό.

Καί κατηγορούμενη, σέ πρῶτο πλάνο, εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἡ μυστική τράπεζα τῶν θείων δωρεῶν, πού ἔργο Της ἔχει νά λιτανεύει τό Σταυρό τῆς ἄπειρης Ἀγάπης, νά λούζει τίς συνειδήσεις στό Αἶμα Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ἑβρ. θ' 14) καί νά ἐνισχύει, ἀδιάκοπα, τό δεσμό τῆς ἀδελφосύνης. Σέ δεύτερο πλάνο, κατηγορούμενοι εἶναι ὅλοι ἐκεῖνοι, πού ἀναπαύονται στήν ἀγκαλιά τῆς Ἐκκλησίας, ἀποδέχονται καί ἐγκολπώνονται τά μηνύματά Της, βιώνουν καί ἐνεργοποιοῦν τήν ἀγάπη καί εὐθύνουν τό ὄραμά τους πρὸς τήν αἰώνια κοινωνία τοῦ οὐρανοῦ.

Οἱ κατήγοροι, συνασπισμένοι σέ παράταξη «προοδευτικῶν» καί «διαφωτιστῶν», φωνάζουν, κραυγάζουν, διαμαρτύρονται καί ὀρμοῦν ἐνάντια στήν Ἐκκλησία. Μέ βασικό καί ψυχολογικά φορτισμένο ἐπιχείρημα, ὅτι οἱ προδιαγραφές Της, ἡ ἀναφορά στό ἱερό Εὐαγγέλιο, ἡ ὑπόμνηση τῶν δι-

δαχῶν τῶν μεγάλων Πατέρων, ἡ προσπάθεια ὑποστήλωσης καί διατήρησης τῆς μακραίωνης παράδοσης ὡς καταξιωμένου σχήματος ζωῆς καί, παράλληλα, ἡ ἐπιφύλαξη ἢ ἡ ἀποδοκιμασία καί ἀπόρριψη κάποιων ἀλλαγῶν, ἀπό αὐτές, πού ὑπαγορεύει ἡ σύγχρονη «προοδευτική» διαλεκτική, δένουν τήν προσωπικότητα στήν ἀτολία, στούς ἄμετρος φόβους, στά πλέγματα ἐνοχῆς καί στήν κατάθλιψη. Ἀντί γιά ἐλεύθερος, κυρίαρχος τοῦ σώματός του καί τῆς ψυχῆς του, καταντᾷ ὁ ἄνθρωπος, μέλος-ἢ τό θύμα-τῆς Ἐκκλησίας, μειονεκτικός καί φοφοδεής. Τρέμει τό τολμηρό βῆμα στά ἀνοιχτά γήπεδα τοῦ πολιτισμοῦ. Καί προσμετράει τήν ὀποιαδήποτε ἀπόλαυση μέ τό μετρίδι τῆς ἁμαρτίας.

Τό κεντρικό σύνθημα ὄλων αὐτῶν τῶν διαφημιστῶν καί «εἰσαγωγέων» τῆς «προόδου»(!) εἶναι: «ὄχι ἄλλα βάρη στήν ἀνθρώπινη ψυχή. Ὁχι ἄλλες δεσμεύσεις τῆς ἐλευθερίας. Ὁχι ἄλλα φορτία ἐνοχῶν». Τά «μή» καί τά «ἀπαγορεύεται», πού διδάσκουν οἱ ἐκκλησιαστικοί δάσκαλοι, τό φράγμα τῆς ἁμαρτίας, πού στήνουν μπροστά στό διάβα τῆς νέας ὑπαρξης, οἱ ἀτέλειωτες ὑπομνήσεις τῆς ἐνοχῆς καί ἡ μελαγχολική ἔκκληση πρὸς μετάνοια καί ἀναστροφή πορείας, κλείνουν τή στροφή τῆς χαρᾶς. Καί ἀφήνουν στόν ἄνθρωπο, ὡς μοναδικό σύντροφο τῆς ζωῆς του, τό βίωμα τῆς ἐνοχῆς, μέσα σέ ἓνα ζοφερό κύκλωμα ἀτολμίας.

Γιά τούς σημερινούς τιτλοῦχους τῶν κληρονομικῶν προνομίων τοῦ «διαφωτισμοῦ» καί τῶν ποικιλόχρωμων κινήματων τῆς «προοδευτικότητας», ἡ ἀπορριπτική κρίση εἶναι τελεσίδικη. Ἡ Ἐκκλησία πάσχει ἀπό καθυστέρηση.

Ἄγνοεῖ ἢ περιφρονεῖ ἢ ἀντιμάχεται τὰ σύγχρονα ρεύματα. Καί μένει τυλιγμένη στή μούχλα τοῦ παρελθόντος. Στό σκοταδισμό τοῦ μεσαίωνα. Στίς ἀπαγορεύσεις καί στίς ποινές.

Τό φανταχτερό ὄραμα τῆς ἐποχῆς μας εἶναι ἡ ἀπόλυτη, ἡ ἀδέσμευτη, ἡ ἀκηδεμόνευτη ἐλευθερία. Ἡ ἐξασφάλιση καί ἡ ἐξυπηρέτηση τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων. Ἡ κάλυψη τῶν προσωπικῶν δεδομένων. Ἡ μή ἐνοχοποίηση τῶν ὀποιωνδήποτε ἰδιότυπων ἐπιλογῶν καί συμπεριφορῶν.

Ὁ καθένας ὀρίζει τόν ἑαυτό του. Ἔχει «τό ἐλεύθερο» νά χαράξει τήν πορεία του. Νά ἀναζητήσῃ, ἐκεῖ, πού νομίζει, τήν εὐτυχία του. Νά ἐκφραστῆί μέ τό δικό του τρόπο. Νά γευτεῖ, ἀπό τὰ προτεινόμενα ἐδέσματα τῆς χαρᾶς, ἐκεῖνο, πού τό βρίσκει ἐλκυστικότερο καί γλυκύτερο.

Ἄν ἡ Ἐκκλησία θελήσῃ νά ἐκσυγχρονιστεῖ-ὑποδεικνύουν οἱ κράχτες-ἂν ἀποφασίσει νά περπατήσῃ στό πλάι τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων, πρέπει νά ξεπεράσῃ τό «συντηρητισμό» Τῆς καί τίς «ἀγκυλώσεις» Τῆς. Νά πάψῃ νά στέκεται ἐμπόδιο στήν πρόοδο. Νά μεριστεῖ τὰ ὄνειρα τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς. Νά ἀποδεχτεῖ καί νά σεβαστεῖ τίς προτιμήσεις τους. Νά σπάσῃ τίς μπάρες τῶν ἀπαγορεύσεων καί νά τούς ἀφήσῃ ἐλεύθερους νά σχεδιάσουν τήν εὐτυχία τους καί νά πορευτοῦν στό δρόμο τους. Ἄντί γιά ἐγγραφές ἐνοχῶν, νά καταπλημμυρίσει τίς ψυχές τους μέ τήν εὐλογία Τῆς καί μέ τή συμπαράστασή Τῆς.

Τό πολυδιαφημισμένο μοντέλο τῆς ἀπελευθέρωσης καί τῆς ἀποενοχοποίησης, ὁμολογῶ, ὅτι μέ κεντρίζει καί μέ προβληματίζει. Μέ τυλίγει σέ σύννεφα ἀποριῶν. Καί μέ φέρνει ἀντιμέτωπο στούς κράχτες τῆς ἀπόλυτα ἀνέλεγκτης, τῆς θεοποιημένης ἐλευθερίας.

Φίλοι, πού φοβᾶστε τή διδαχή τῆς Ἐκκλησίας, ἐπειδή δακτυλοδεικτεῖ τὰ παραπτώματα καί τίς ἀμαρτίες, δέν ἔχετε ἀκούσει ἄλλους παράγοντες τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου μας νά ἀναλύουν, μέ μελανές κρίσεις καί ἐπισημάνσεις, τή σύγχρονη ἀναστροφή πρὸς τή βαρβαρότητα, τή διαπλοκή καί τή διαφθορά καί νά πληροφοροῦν τήν ἀνενημέρωτη καί ἀνυπεράσπιστη πλατεία λαϊκή μάζα, ὅτι ἔχουμε φτάσει στήν ἔσχατη βαθμίδα τῆς ἔκπτωσης καί τῆς ἀπαξίωσης τοῦ ἀτόμου;

Ἡ θεωρητικά καί τεχνολογικά ἄρτια ἐπιστήμη τῆς ἐνημέρωσης, πού ἐκβάλλει στίς στῆλες τῶν καθημερινῶν ἐφημερίδων μας καί στίς τηλεοπτικές συσκευές μας, μᾶς φορτίζει, ὀλημερίς, μέ ὄγκο πληροφοριῶν, πού ἀγχώνουν τήν καρδιά καί σκοτεινιάζουν τόν ὀρίζοντα. Μιλοῦν γιά φορτία λάσπης ἢ, ἀκριβέστερα, γιά στιβάδες βρωμιάς, πού κατακαλύπτουν τήν ἀνθρωπιά μας καί συμπαρασέρνουν στήν ἀνυποληψία καί τὰ πολιτιστικά μας ὄνειρα καί τούς προοδευτικούς σχεδιασμούς μας. Οἱ ἀπάτες, οἱ καταληστεύσεις τοῦ δημόσιου πλούτου, οἱ ἐκμεταλλεύσεις τῆς ἀνημπορίας τῶν ὑπανάπτукτων, ἡ προδοσία τῆς συζυγικῆς ἀφοσίωσης καί τοῦ γονεϊκοῦ χρέους, τὰ χίλια δύο περιστατικά, πού ἀποδεικνύουν «ἀνάπτυκτη» τή σύγχρονη «ἀνάπτυξη» καί «σκοτεινά» τὰ σκεύασματά τοῦ «δι-

αφωτισμοῦ» μας, συμπληρώνουν, μέ θλιβερά ρεπορτάζ, τό χρονικό τῆς ἐπικαιρότητας καί δέν ἀφήνουν χώρο καί χρόνο, γιά ἀνάπτυξη χαρούμενου προγραμματισμοῦ καί γιά ἐλπίδα. Ἄντί γιά ὄραμα προόδου, ἀπλώνουν πηχτό σκοτάδι στόν ὀρίζοντα καί διογκώνουν τήν ἀπογοήτευση καί τήν ἀγανάκτηση τῆς ψυχῆς μας.

Ἄν σᾶς ἀπομένει κουράγιο, κάνετε ἕνα βῆμα τολμηρότερο. Παρακολουθεῖστε τίς αἰχμηρές ἀντεγκλήσεις τῶν ἀνθρώπων τοῦ Κοινοβουλίου μας. Ἡ ἐπίκριση καί ἡ ἐνοχοποίηση τῆς ἀντίπαλης παράταξης εἶναι ἡ καθιερωμένη καί «καταξιωμένη» ἀποστολή τους. Ὁρες ἀτέλειωτες ἐπισημαίνουν τίς παραβιάσεις τῶν νόμων καί τῶν καταστατικῶν ἀρχῶν τοῦ ἡρεμου καί γόνιμου πολιτικοῦ διαλόγου. Καταλογίζουν ὄγκο εὐθυνῶν. Καί ἐνοχοποιοῦν ὑπεύθυνους κακοχειριστές τῆς ἐξουσίας ἢ καί ὀλόκληρη τήν παράταξη, πού ἐνῶ πῆρε τή λαϊκή ἐντολή νά κυβερνήσει, μέ ἀξιοκρατία καί ἀξιοπρέπεια, τόν τόπο, διολίσθησε σέ ἀναξιοκρατία καί σέ μύρια τεχνάσματα δολοπλοκίας.

Ὁ περίπατος αὐτός, στά θεσμικά φυλάκια τῆς νομιμότητας καί τῆς ἐντιμότητας, πείθει, πῶς ἡ «κατάγνωση» τῆς ἐνοχῆς συνείδησης, ὁ στιγματισμός τοῦ δόλου, τῆς ἀπάτης, τῆς διαπλοκῆς καί, γενικά, τῆς ἀποκρουστικῆς διαφθορᾶς, δέν εἶναι ἐπινόηση καί σχεδιασμός τῆς «καθυστερημένης» καί «σκοταδιστικῆς» ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας, ἀλλά καημός, πού ἀναδύεται ἀπό τά βάθη τῶν ὑπάρξεων καί ἐκφράζεται, μονότροπα καί μονότονα, ἀπό τό σύνολο τῆς μεγάλης, λαϊκῆς οἰκογένειας. Καί οἱ ἄνθρωποι, πού τρέφονται ἀπό τά νάματα τῆς Ἐκκλησίας καί ἐκεῖνοι,

πού ἀναπτύσσονται στήν ἄγωνα ἔρημο τῆς ἀθείας, βγάζουν ἀπό μέσα τους τήν ἴδια δυσφορία καί συναντιῶνται στήν ἐκτίμηση τῆς ἐνοχῆς τῶν «ἐπιόρκων» καί στήν ἀπόδοση εὐθύνης σέ κείνους, πού πρόδωσαν τήν ἐκσυγχρονισμένη ἀνθρωπιά τους καί ἀποδείχτηκαν βάρβαροι.

Θά κάνω ἕνα ἀκόμα βῆμα. Οἱ ἐκπολιτισμένες καί μεθοδικά ὀργανωμένες κοινωνίες μας διαθέτουν, ὡς δεύτερο στήριγμα τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος, τή δικαστική ἐξουσία. Τό θεσμό, πού μελετάει σέ βάθος καί πλάτος τήν ἀνθρώπινη διολίσθηση σέ παραβατικότητα καί προσπαθεῖ, μέ σύνεση καί σοφία, ἀλλά καί μέ τή χρήση τῆς βίας, νά ἀνακόψει τόν κατήφορο ἐκείνων, πού ἐκτρέπονται καί νά περισώσει τίς ἐλευθερίες καί τή γαλήνη τῶν ἀνεύθυνων πολιτῶν.

Δέν ὑπάρχει χώρα στή γῆ μας, πού νά μὴν ἔχει, ἀναπτυγμένη καί ἐλεύθερη, τή δικαστική ἐξουσία καί πού νά μὴ βελτιώνει ὀλοένα καί περισσότερο τό νομικό πλαίσιο, πού ρυθμίζει μέ λεπτομέρεια καί ἀκρίβεια, τόν τρόπο τῆς λειτουργίας της.

Ἄραγε, θά βρεθεῖ ἄνθρωπος, ἔστω μοντέρνος, ἔστω προοδευτικός, ἔστω πλημμυρισμένος ἀπό τά νάματα καί τά ὄραματα τοῦ «διαφωτισμοῦ», πού θά κηρύξει περιττό τό θεσμό τῆς δικαιοσύνης καί καταπιεστικό τόν ὄγκο τῶν νομοθετημάτων, πού προσδιορίζουν τόν τρόπο ἀντιμετώπισης τῆς παρανομίας καί τῆς μικρῆς ἢ μεγάλης ἐνόχλησης τοῦ «πλησίον»; Θά βρεθεῖ ὁ ἀντίστοιχος ἐπικριτής, πού θά ἰσχυριστεῖ, ὅτι τό κατηγορητήριο, πού ἐκτο-

ξεύεται έναντι στην Έκκλησία, πρέπει να στιγματίσει και τους λειτουργούς της δικαιοσύνης και, ίσως, περισσότερο αυτούς, επειδή αυτοί, με τις φορτικές ανακρίσεις τους και τις βαρειές αποφάσεις τους, φορτίζουν με ένοχές τους ανθρώπους και τους στεροῦν την εὐχέρεια τῶν ἐλευθέρων ἐπιλογῶν και τῆς ἀκηδεμόνευτης ἀπολαυσης;

Φαντάζεστε τὴν μορφή και τὴν ποιότητα, πού θά πάρει ἡ κοινωνική μας διαβίωση, οἱ συνεργασίες μας και οἱ ἀνταγωνισμοί μας, οἱ ἀναφορές ἢ οἱ καταφορές στά πρόσωπα τῶν συνοδοιπόρων μας, ἂν γκρεμιστεῖ τό «μέλαθρο» τῆς δικαιοσύνης και ἀφεθεῖ στά «ἐλεύθερα» (!!) ἄτομα και στίς ὀργανωμένες συντεχνίες τοῦ ἐγκλήματος ἢ εὐχέρεια νά σχεδιάζουν και νά προωθοῦν τὴν «πρόοδο», τὴν ἀνάδειξη και τὴν ἐπιβολή τῶν νέων μοντέλων ἐμπειρίας και ἔκφρασης; Ἡ παλινδρόμηση στή βαρβαρότητα θά καταντήσει μονόδρομος. Καί ὁ κανιβαλισμός, τό νέο σχέδιο ὑπαρξης και πράξης.

Γιά τόν ἄνθρωπο, πού ἀπλώνει τόν προβληματισμό του σέ ἀνοιχτό ὀρίζοντα, πού δέ μαντρώνεται στίς κλειστές λέσχες τῶν ἐποχιακῶν ἰδεολογιῶν και στά ἰδεογράμματα τῆς συντεχνιακῆς σκοπιμότητας, ἀλλά στοχάζεται, μέ διάφανη κρίση και μέ ἀμεροληψία, τό ὕλικό, πού ἐκδιπλώνεται μπροστά του, ὑπάρχουν κάποιες παράμετροι, πού τόν διευκολύνουν στήν ἀποτίμηση τῶν προτάσεων και τῶν συμπεριφορῶν.

1. Τό κακό, οἱ λαθεμένες, (ἡμαρτημένες) ἐπιλογές, οἱ σκόπιμες ἀποκρύψεις τῆς ἀλήθειας και οἱ σιλιβώσεις

τοῦ ψεύδους, ὡς εὐχρηστου και ἀποτελεσματικοῦ μέσου ἐπικοινωνίας και δράσης, οἱ ἀπάτες, ὡς μέσου πλουτισμοῦ ἢ ἐπικράτησης, οἱ ληστείες, οἱ προδοσίες, οἱ φόννοι και οἱ ποικίλες ἄλλες ἀποχρώσεις τῆς ἀνθρώπινης διαστροφῆς, εἶναι ὅλα, ὡς ἀπόβλητα, καταστρωμένα στό δρόμο τῆς ἱστορίας. Τά συναντᾶμε μπροστά μας σέ κάθε μας βῆμα. Ἡ παρουσία τους και ἡ δυσοσμία τους μᾶς ἐνοχλοῦν. Διεγείρουν μέσα μας αἰσθήματα ἔντονης ἀποστροφῆς. Καί μᾶς δίνουν ἀφορμές γιά μιά συνολική ἀποτίμηση τῆς πολιτιστικῆς στάθμης τῆς συγκεκριμένης ἱστορικῆς ἐποχῆς και τοῦ ἠθους τῶν παραγόντων, πού πρωταγωνίστησαν ἢ και ἐξακολουθοῦν νά πρωταγωνιστοῦν στήν ἐξελικτική πορεία ἐνός λαοῦ ἢ και τῆς σύνολης ἀνθρωπότητας.

Τό νά ἀρνηθοῦμε τὴν ὑπαρξη τοῦ κακοῦ, ἀποτελεῖ οὐτοπία ἐξωκοσμικῆς φαντασίας.

Τό νά τό κρίνουμε, νά τό ἐπεξεργαστοῦμε και νά τό ἀντιμετωπίσουμε θαρρετά και ἀποτελεσματικά, ἀποτελεῖ πράξη εὐθύνης.

Τό νά ὑψώσουμε λάβαρο ἀπενοδοποίησης τοῦ κακοῦ και νά τό ἀποδεχτοῦμε ὡς ἐναλλακτική συμπεριφορά, πού κατακυρώνει τὴν ἀνθρώπινη ἐλευθερία και τό ἀναφαίρετο ἀτομικό δικαίωμα ἐπιλογῆς ὀράματος και πρακτικῆς ἐπένδυσῆς του, ἀποτελεῖ ἐγκλημα κατά τοῦ ἑαυτοῦ μας και κατά τῶν γύρω μας.

2. Ἡ ὀργανωμένη Πολιτεία νομοθετεῖ, μέ προοπτική νά ἀνακόψει τὴν ὀρμή τῶν φθαρμένων και ἄλλοτριωμένων συνειδήσεων και νά περιορίσει τίς ἀρνητικές ἐπιπτώσεις τῆς ἀνθρώπι-

νης παραβατικότητας στο σύνολο της κοινωνίας. Καί αναθέτει στή δικαστική έξουσία τό ἔργο καί τήν εὐθύνη νά ἐπεξεργάζεται τά ἀποδεικτικά στοιχεῖα τῆς κάθε παράβασης, νά σταθμίζει τό βάρος τῆς ἐνοχῆς καί νά ἐπιβάλλει κυρώσεις.

3. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐντελῶς διαφοροποιημένη ἀπό τή διαλεκτική καί τήν πρακτική τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας. Δέν ἀντιμετωπίζει μέ βλοσυρότητα καί μέ ἐξουσία τιμωροῦ τό ξεστράτισμα τοῦ ἀνθρώπου στήν ἁμαρτία. Δέν τόν καθίζει στό σκαμνί τοῦ κατηγορούμενου. Δέ διασκέπτεται γιά νά ἀποφασίσει, ἂν θά τοῦ ἐπιβάλλει πέντε μῆνες ἢ πέντε χρόνια φυλακή, μέ τό σκεπτικό ὅτι ἔτσι θά σωφρονιστεῖ καί θά σταματήσει νά ἐκτρέπεται. Ἡ Ἐκκλησία βιώνει τήν ὁποιαδήποτε ἁμαρτία ὡς ἀρρώστια. Ὡς ἀλλοτρίωση τῆς ἀρτιότητας καί τοῦ κάλλους τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου. Ὡς φθορά τῆς πολυτιμῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἐκτίμηση αὐτή τῆς Ἐκκλησίας εἶναι διαμετρικά ἀντίθετη ἀπό τήν ἐκτίμηση καί τή διαχείριση τοῦ προβλήματος, πού ἀσκεῖ ἡ κοσμική νομοθετική καί δικαστική ἐξουσία. Γιά τήν Ἐκκλησία ἡ ἁμαρτία εἶναι πόνος. Καθολικός πόνος. Καί τοῦ ἀτόμου, πού ἁμάρτησε καί τῶν ποιμένων, πού λειτουργοῦν ὡς πατέρες καί τῶν μελῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος, πού βιώνουν τήν ἱερή σχέση τῆς ἀδελφосύνης. Φορτώνει μέ ὀδύνη τίς καρδιές. Καί κινεῖ σέ πράξη καί σέ μέριμνα, γιά τή θεραπεία τοῦ προσώπου, πού ἀπώλεσε τήν πνευματική του ὀλοκληρία καί τό χαρισμένο ἀπό τό Δημιουργό του ἠθικό κάλλος.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ὑπογραμμίζει: «Ὅρα δέ μοι τόν Θεόν

βραδύν εἰς τιμωρίαν, καί ταχύν εἰς σωτηρίαν» (ὁμιλ. εἰς μετάνοιαν Ζ').

Ἡ Ἐκκλησία ἐντοπίζει τήν ἁμαρτία, ἐπισημαίνει τό βάρος τῆς καί τίς συνέπειές τῆς, ἀλλά δέν ἀπογοητεύει καί δέν ἀπωθεῖ τόν ἁμαρτωλό. Δέν τόν ἀποστρέφεται. Δέν τοῦ ἐπιμετρεῖ μέ βαρεῖες ποινές τήν ἐνοχή. Σκύβει ἀγαπητικά, νά δέσει τίς πληγές του καί νά τόν θεραπεύσει. Νά τόν ἀνασύρει ἀπό τό βάραθρο τῆς βαρειᾶς θλίψης του καί τῆς ἀπόγνωσῆς του καί νά τόν ἀποκαταστήσει στή χαρισματική ἀτμόσφαιρα τῶν παιδιῶν τοῦ Θεοῦ, «ἐν ἧ ἔχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ, ἐν ᾧ ἔχομεν τήν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τήν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τόν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ» (Ἐφεσ. α' 6-7).

«Εἰ προελάμβανεν ἡ δίκη τήν διόρθωσιν, ὁ κόσμος παντελῶς ἀπώλλυτο καί διεφθείρετο· εἰ ὀξύς ἦν πρὸς τιμωρίαν ὁ Θεός, οὐκ ἂν ἐκτήσατο Παῦλον ἢ Ἐκκλησία, οὐκ ἐδέχετο τόν τοιοῦτον καί τηλικοῦτον. Διὰ τοῦτο οὖν ὑπερέθετο βλασφημοῦντα, ἵνα δείξῃ μετανοοῦντα. Ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία τόν διώκτην ἐποίησε κήρυκα· ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία τόν λύκον μετέβαλεν εἰς ποιμένα· ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία τόν τελώνην ἐποίησεν εὐαγγελιστήν· ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία πάντας ἡμᾶς ἠλέησεν, πάντας μετέβαλλε, πάντας μετέστρεψεν» (στό ἴδιο κείμενο).

Πολλές φορές, ὁ ἄσωτος, πού ἐπιστρέφει καί πέφτει στήν πατρική ἀγκαλιά τοῦ μοναδικοῦ καί μεγάλου Πατέρα, τοῦ Θεοῦ, εἶναι πολυτιμότερος καί εὐπροσδεκτότερος ἀπό τόν «πρεσβύτερο υἱό», πού ἀναπαύει τήν ψυχή του μέ τή νόθη αἴσθησι τῆς αὐταρέσκειας, ἀλλά ἐπιτρέπει νά βλαστάνει μέσα του

ή αποστροφή και τό μίσος προς τόν ἄσωτο ἀδελφό του.

Ἡ ἀπαίτηση πολλῶν σύγχρονων «διαφωτιστῶν» καί «προοδευτικῶν» ἀναμορφωτῶν τῆς σύγχρονης ζωῆς, νά ἀποσύρει ἡ Ἐκκλησία τίς ἐκτιμήσεις της γιά τήν ἀμαρτία, νά πάψει νά ἐνοχοποιεῖ τήν προσωπικότητα γιά παραβάσεις τοῦ «ἐκκλησιαστικοῦ ἠθικοῦ κώδικα» καί νά ἀφήσει ἐντελῶς ἀνοιχτή τή βιτρίνα τῶν προτάσεων καί τῶν ἐπιλογῶν, εἶναι μιά ἐπιδίωξη δίχως νόημα. Εἶναι σά νά στοχάζονται οἱ παράγοντες αὐτοί μιά Ἐκκλησία, πού νά μὴ πονάει καί νά μὴ συμπονάει τά παιδιά Της. Νά μὴν ἐνδιαφέρεται γιά τήν πνευματική τους ὀλοκληρία. Νά μὴν τή συνέχει ἡ ὀδύνη, γιά τό διάστρεμμα τῶν βημάτων τους, πού προκαλεῖ ἀνατροπή τῆς ἰσορροπίας καί πτώση στή χαοτική σκοτοδίνη.

Τόν Κύριό μας, οἱ ἐχθροί του θέλοντας νά τόν πλήξουν καί νά τόν μειώσουν στή συνείδηση τοῦ λαοῦ, τόν χαρακτηρίσαν φίλο τῶν τελωνῶν καί τῶν ἀμαρτωλῶν.

«Καί ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καί ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καί ἀμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καί τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. καί ἐλθόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καί ἀμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν;» (Ματθ. θ' 10-11).

Ἡ ἀντίδραση τοῦ Κυρίου σ' αὐτή τήν ἐπίκριση τῶν Φαρισαίων ὑπῆρξε ἀμεση καί ἀποκαλυπτική: «Ὁ Ἰησοῦς ἀκούσας εἶπεν αὐτοῖς· οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. πορευθέντες δέ μάθετε τί ἐστίν

ἔλεον θέλω καί οὐ θυσίαν, οὐ γάρ ἤλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλά ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν» (στ. 12-13).

Ἄν κανεῖς κάνει πλατεῖα ἔρευνα καί μελετήσῃ μέ προσοχή τίς Εὐαγγελικές ἐπισημάνσεις γιά τήν παραβατικότητα καί τήν ἀμαρτωλότητα, ἂν ἐγγίσει τίς εὐαίσθητες χορδές τῆς ἀπεριόριστης θεϊκῆς Ἀγάπης, πού κυριαρχεῖ στό Εὐαγγέλιο καί ἂν κατορθώσει νά συλλάβῃ τό νόημα καί τήν ἔμφαση τῆς πρώτης καί μεγάλης ἐντολῆς τοῦ Κυρίου μας, ὅτι πρέπει νά κυριαρχήσῃ καί νά πρυτανεύσῃ ἡ ἀγάπη στή ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας, τότε θά φτάσῃ στήν ἀνακάλυψη καί στήν ὁμολογία, ὅτι ἡ πρακτική τῆς Ἐκκλησίας εἶναι πάνω ἀπό ὅλα τά ἀνθρώπινα μέτρα καί πάνω ἀπό ὅλες τίς δοκιμασμένες ἢ τίς προτεινόμενες πρακτικές. Εἶναι ἡ ἀληθινή, ἡ κρυστάλλινη καί ἡ ἀσυναγώνιστη πρόοδος. Ἡ ὑπερύψωση τοῦ ἀνθρώπου στό βάθος τῆς ὑπέρτατης τιμῆς. Ἡ κάθαρση καί ἡ ἀναβάθμιση τῶν ὀραμάτων του καί τῆς διακριτικῆς του ἰκανότητας. Ὁ ἐμπλουτισμός του μέ σκιρτήματα εὐγένειας καί μέ ἐμπειρία ἀξιοκρατική.

Ἡ Ἐκκλησία δέν αἰφνιδιάζεται καί δέν ἀντιδρᾷ σπασμωδικά μπροστά στό φαινόμενο τῆς ἀμαρτωλότητας. Ἐκτιμᾷ ἀπεριόριστα καί σέβεται τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Γνωρίζει τό κύκλωμα καί τό φόρτο τῶν ἀνθρώπινων ἀδυναμιῶν μας. Σκύβει μέ ἀγάπη στίς πληγές τοῦ σώματός μας καί τῆς ψυχῆς μας. Μᾶς ψυθιρίζει τήν παρηγοριά τῆς ἀγάπης. Μᾶς πιάνει ἀπό τό χέρι καί μᾶς ὀδηγεῖ μπροστά στόν Ἐσταυρωμένο Λυτρωτή, γιά νά πάρουμε ἀπό Ἐκεῖ-

ΜΑΣ ΕΒΑΛΑΝ ΤΑ ΓΥΑΛΙΑ

ἐ πρόσφατο σχόλιο ἢ περιοδική μας ἔκδοση ἀσχολήθηκε μὲ τὸ πολύκροτο καὶ πολὺ ἐπικαιρο θέμα τοῦ λεγόμενου «συμφώνου ἐλεύθερης συμβίωσης», τὸ ὁποῖο ἤδη ἐπεξεργάζεται καὶ τὸ ὁποῖο ὄλως ξαφνικά καὶ τόσο βιαστικά προωθεῖ πρὸς νομοθέτηση ἢ σημερινὴ κυβέρνησις διὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης. Καὶ εἶχε ἐπισημανθεῖ μὲ ἐκεῖνο τὸ σχόλιό μας ὡς ἀπώτερη (βλ. ἄμεση) ἐπιδίωξις ἢ ἐπέκτασις αὐτῆς τῆς σχέσεως συμβίωσης καὶ μεταξὺ προσώπων μὲ ἰδιαίτερες ὁμοφυλοφιλικές

νον, τὴν ἄφεσι καὶ τὴν ἀποθεραπεία.

Τὰ ἀπελευθερωτικὰ κινήματα τῆς παραγμένης νεωτερικότητος ἀγωνίζονται νὰ διαφύγουν, μὲ προσπάθεια λησμοσύνης ἢ μὲ βία ἢ ἀρνησι-δῆθεν λυτρωτικῆ-ἀπὸ τὸ πλέγμα τῶν ἀφόρητων ἐσωτερικῶν τύψεων καὶ ἀπὸ τὴν μομφὴν τῆς ἐνοχῆς, πού ἢ θεσμοθετημένη κοσμικὴ δικαιοσύνη φορτώνει στὸν παραβάτη τῆς ἔννομης τάξεως.

Ἡ Ἐκκλησία ἀνοίγει τὴν ἀγκαλιά της καὶ ὑποδέχεται τὸν «ἄσωτο» δικηρῶσσαν πρὸς κάθε κατεύθυνση: «ὁ υἱός μου οὗτος νεκρός ἦν καὶ ἀνέζησε καὶ ἀ-

συμπεριφορές. Εἶχαμε δώσει τότε τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς τῆς παράδοξης ρύθμισης καὶ εἶχαμε ἐστίασει τὴν ἀναφορὰν μας, μὲ τὴν παράθεσιν ἱστορικῶν δεδομένων, στοὺς χαρακτηρισμοὺς τῆς ὡς «ἀντισυνταγματικῆς», ὡς «ἀνθελληνικῆς» καὶ ὡς «ἀνῆθικῆς».

Καὶ οἱ μὲν χαρακτηρισμοὶ ὡς «ἀντισυνταγματικῆς» καὶ ὡς «ἀνθελληνικῆς» ἀνήκουν ὁ μὲν πρῶτος στὴν ἀρμοδιότητα τῆς ἔρευνας τῶν νομικῶν καὶ τῶν συνταγματολόγων, ὁ δὲ δεῦτερος στὴν ἐπιστημονικὴ κρίση τῶν ἱστορικῶν. Ὁ τρίτος ὅμως χαρακτηρισμὸς τῆς ἐπι-

πολωλὸς ἦν καὶ εὐρέθῃ» (Λουκ. ιε' 24).

Καὶ γιὰ νὰ τελειώσω, μὲ νέα ἐπισημάνση τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου: «Ἡ μὲν γὰρ κιβωτός παρελάμβανε ζῶα, καὶ ἐφύλαττε ζῶα, ἡ δὲ Ἐκκλησία παραλαμβάνει τὰ ζῶα καὶ μεταβάλλει. Οἷόν τι λέγω; εἰσηλθεν ἐκεῖ ἰέραξ, καὶ ἐξῆλθεν ἰέραξ· εἰσηλθε λύκος, καὶ ἐξῆλθε λύκος· εἰσηλθέ τις ἰέραξ ἐνταῦθα, καὶ ἐξέρχεται περιστέρα· εἰσέρχεται λύκος, καὶ ἐξέρχεται πρόβατον, εἰσέρχεται ὄφις καὶ ἐξέρχεται ἀρνίον, οὐ τῆς φύσεως μεταβαλλομένης, ἀλλὰ τῆς κακίας ἐλαυνομένης» (στό ἴδιο κείμενο).

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

κείμενης νομοθέτησης ως «άνηθικης», ἐντάσσεται στο ἀντικείμενο τῆς ποιμαντικῆς δικαιοδοσίας τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καί κατ' ἐπέκταση ὅλης τῆς πνευματικῆς μας ἡγεσίας. Πρὸ τοῦ μεγέθους τοῦ προβλήματος ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση δὲν πρέπει νὰ σταθεῖ παθητικὰ στὶς μεθοδευόμενες αὐτὲς ἐκτροπές. Χωρὶς νὰ φθάσει νὰ μετέλθει «ἀστυνομικὰ ἢ ἄλλα ἀναγκαστικὰ μέτρα» (ἄλλωστε στερεῖται τέτοιας ἐξουσίας), ὀφείλει καὶ ἔχει ἱερὸ καθῆκον καὶ εὐθύνη νὰ ἀντιδράσει-στὰ πλαίσια τῆς ποιμαντικῆς τῆς δικαιοδοσίας-στὶς ἀνεπίτρεπτες αὐτὲς ρυθμίσεις, νὰ ἀπευθυνθεῖ, μὲ ὀρθὸ καὶ πειστικὸ λόγο καὶ ὄχι μὲ ἐντυπωσιακὲς καὶ ἀνούσιες κορῶνες, στὸ πλήρωμα καὶ τέλος νὰ ἐπισημάνει τὸ πλήγμα καὶ τὶς συνέπειες ποὺ θὰ δεχθεῖ, μὲ τὴν εἰσαγωγὴ τῶν ξενόφερτων αὐτῶν παρὰ φύση συμπεριφορῶν, ἢ ἑλληνικὴ οἰκογένεια καὶ συνακόλουθα ἢ ἑλληνικὴ κοινωνία.

Καὶ τὸ δυσάρεστο καὶ πολὺ ἀνησυχητικὸ εἶναι ὅτι, ἐκτὸς τῶν «περιθωριακῶν» ἀτόμων, ἐκτὸς τῶν πάσης προελεύσεως «κουλτουριάρηδων», ἐκτὸς τῶν γνωστῶν «παραθυριστῶν» τῶν τηλεοράσεων, παρουσιάζονται ὡς ὑπερμαχοὶ αὐτῶν τῶν ἰδιόρρυθμων ρυθμίσεων καὶ πανεπιστημιακοὶ δάσκαλοι, στοὺς ὁποίους ἢ ἑλληνικὴ πολιτεία ἀπονέμει αὐτοὺς τοὺς ἀκαδημαϊκοὺς τίτλους καὶ τὶς ἰδιότητες μέσα στὰ ὅρια τῆς συντεταγμένης ἔννομης τάξης, ἢ ὁποία ἐπιτάσσει, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ τὴν προστασία τῆς οἰκογένειας ὡς «*τοῦ θεμελίου συντήρησης καὶ προαγωγῆς τοῦ ἔθνους*» (ἄρθ. 21 πάρ. 1 ΣΥΝ. 1975).

Καὶ γιὰ νὰ «ἐμπήξουν» στὸ σῶμα τῆς

ἑλληνικῆς κοινωνίας τὶς καινοφανεῖς καὶ ξένες πρὸς τὴν ἐθνικὴ μας ταυτότητα καὶ τὶς ἑλληνορθόδοξες παραδόσεις μας θεωρίες τους, ἐπικαλοῦνται τὰ κρατοῦντα καὶ ἰσχύοντα σὲ ἄλλες χώρες τοῦ εὐρωπαϊκοῦ χώρου, θέλοντας ἔτσι νὰ ἐμφανίσουν τὴν ἑλληνικὴ πολιτεία ὡς δῆθεν συντηρητικὴ καὶ ὀπισθοδρομικὴ.

Θὰ θέσουμε ὁμῶς ὑπόψη αὐτῶν τῶν νεοφανῶν καὶ ξενοκίνητων ὑπερασπιστῶν τῶν παραπάνω θεωριῶν καὶ ἀπόψεων ἓνα ἄλλο πολὺ ἐντυπωσιακὸ περιστατικὸ. Μιὰ τοποθέτηση ἑνὸς σύγχρονου, εὐρωπαϊοῦ καὶ τούτου, κορυφαίου πολιτικοῦ, τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τῆς Τσεχίας Βάτσλαβ Κλάους. Καὶ διατυπώνουμε ἐδῶ τὴν εὐλογη ἀπορία μας. Πῶς αὐτὸ τοὺς ξέφυγε (ἢ ἄλλως τὸ ἀποσιώπησαν) μέσα στὴν ἐνδελεχῆ τους ἔρευνα στὴν προσπάθεια γιὰ τὴ θεμελίωση καὶ τὴν προώθηση τῶν σκοπίμων καὶ ἀνθελληνικῶν ἀπόψεών τους;

Μεταφέρουμε αὐτούσιο καὶ κατὰ λέξη τὸ σχετικὸ ἀπόσπασμα, ὅπως αὐτὸ καταχωρίσθηκε πρὸ ἔτους περίπου στὴν ἔγκριτη ἀθηναϊκὴ ἐφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ»:

«Προεδρικὸ βέτο σὲ γάμους ὁμοφυλοφίλων. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Τσεχίας Βάτσλαβ Κλάους ἄσκησε βέτο σὲ νόμο, ποὺ δίνει στὰ ζευγάρια τοῦ ἴδιου φύλου τὸ δικαίωμα νὰ δηλώσουν ἐπισήμως τὴν ἔνωσή τους. Ὁ κ. Κλάους ἐξήγησε ὅτι αὐτὸς ὁ νόμος ἀντιγράφει ἓνα πλαίσιο, ἢ ὑπαρξη τοῦ ὁποίου μπορεῖ νὰ αἰτιολογηθεῖ μόνο γιὰ τὶς παραδοσιακὲς οἰκογένειες. Ὁ πρόεδρος κινδυνεύει τώρα νὰ ἀπομακρυνθεῖ,

διότι ἡ Κάτω Βουλὴ μπορεῖ νὰ ἀκυρώσει τὸ βέτο μὲ ἀπλὴ πλειοψηφία».

Αὐτὴ ἡ σπουδαία πρωτοβουλία τοῦ Προέδρου τῆς Τσεχίας μᾶς ἔχει ἐκπλήξει καὶ ἔχει σχολιασθεῖ ἐγκαίρως ἀπὸ τὸ περιοδικό μας μὲ εἰδικὸ δημοσίευμα, στὸ ὁποῖο, μεταξὺ ἄλλων, τονίζονταν καὶ τὰ ἐξῆς:

«...Ἡ τοποθέτηση αὐτὴ τοῦ Προέδρου ἦταν πράγματι θαρραλέα καὶ γενναία. Καὶ τοῦτο γιατί δὲν ἔγινε ἐπὶ τοῦ ἀσφαλοῦς οὔτε προφανῶς γιὰ τὴ δημιουργία ἐντυπώσεων κατὰ τὸ συνήθως συμβαῖνον. Ἔγινε μὲ βαθὺ αἶσθημα εὐθύνης, μὲ ἐμμονὴ καὶ αὐστηρὴ προσήλωσις σὲ βασικὲς οἰκογενειακὲς ἠθικὲς ἀρχές, ἀδιαφορώντας προδήλως γιὰ τὸ κόστος καὶ τὶς ἐπιπτώσεις ποὺ θὰ εἶχε γιὰ τὸ πρόσωπό του καὶ τὸ ἀξίωμά του αὐτὴ του ἡ τοποθέτηση. Γιατί δὲν εἶναι ἀπλὴ ὑπόθεση οὔτε σύνηθες φαινόμενο ὁ Ἀνώτατος Ἄρχοντας κάθε Πολιτείας νὰ προβάλλει νετὸ καὶ νὰ ἀρνεῖται νὰ ἐπικυρώσει μὲ τὴν ὑπογραφή του κάποια σοβαρὴ ρύθμιση, ὅταν μάλιστα αὐτὴ ἔχει ἤδη ψηφισθεῖ ἀπὸ συντεταγμένο νομοθετικὸ ὄργανο τῆς χώρας του.

Ἦταν πράξις ἡρωϊκὴ καὶ γενναία. Γιατί εὐλόγα θὰ μπορούσε ὁ Πρόεδρος τῆς Πολιτείας τῆς Τσεχίας, χωρὶς καμμιά ἰδιαίτερη δυσκολία, νὰ παραβλέψει τὴν οὐσία καὶ νὰ προέλθει στὴν ἐπικύρωση τοῦ νομοθετήματος αὐτοῦ, ἀφοῦ μάλιστα τοῦ παρέχονταν ὡς σταθερὸ ἔρεισμα καὶ ἐπαρκὴς αἰτιολογία ἡ ψηφισθὴς αὐτῆς τῆς ρύθμισης ἀπὸ κάποιο νομοθετικὸ σῶμα τῆς πατρίδας του. Ὅλα ὅμως αὐτὰ τὰ ἀντιπαρῆλθε καί, ἐμμένοντας στὶς ἀρχές ποὺ τοῦ ὑπαγόρευε ἡ συνείδησή του, ἀρνήθηκε τὴν ἐπι-

κύρωση, διακινδυνεύοντας στὸ βωμὸ τῶν ἀρχῶν του καὶ τὴν ἐπίζηλη θέσση του καὶ τὴν αἴγλη τοῦ ἀξιώματός του...».

Ἡ πράγματι γενναία αὐτὴ τοποθέτηση τοῦ Προέδρου τῆς Τσεχίας, ἀπόλυτα συναφὴς μὲ τὸ προκείμενο ἐπίμαχο θέμα, θὰ πρέπει νὰ μᾶς ἐντυπωσιάσει ἰδιαίτερα. Καὶ πρῶτα ἀπὸ ὅλους, τοὺς πάσης φύσεως «κουλουριάρηδες» καὶ «παραθυριστές» καὶ τοὺς ὁποιοὺς ἄλλους ὑποστηρικτὲς τους. Καὶ θὰ πρέπει ἀκόμη νὰ προβληματισθοῦμε ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι στὴν πατρίδα μας, στὴ χώρα τῶν ἀξιῶν καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ὅπως ὁ τελευταῖος διαμορφώθηκε ἀπὸ τὶς ἀρχές τῆς θύραθεν σοφίας καὶ ἀπὸ τὰ διδάγματα τοῦ Χριστιανισμοῦ, μᾶς βάζουν τὰ γυαλιὰ τρίτοι. Καὶ αὐτοὶ ξένοι!

Ὁ Σχολιαστὴς

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτῆτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

Ἡ μάστιγα τῶν «Ἱεροκλοπῶν». Τρόποι ἀντιδράσεως.

Ἰα ἀπό τίς ἐξαγγελίες τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου ἔδωσε λαβή γιά εὐμενῆ σχόλια στόν Τύπο. Εἶπε ὁ κ. Ἱερώνυμος: «Τά ἔσοδα ἀπό τή διαχείριση τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας νά ἐπιστρέφουν στό λαό, ὥστε νά μή δημιουργεῖται μέ κανένα τρόπο ἡ αἴσθησις ὅτι ἔχει μετατραπῆ ὁ Οἶκος τοῦ Θεοῦ σέ οἶκο ἐμπορίου». Ὡς διαπίστωση ὑπάρξεως προβλήματος, ἡ ἐξαγγελία αὐτή, παρ' ὅλη τήν ἀσάφεια καί τή γενικότητά της, εἶναι ἐλπιδοφόρα. Ἀναμένουμε νά δοῦμε ἄν καί πῶς θά ὑλοποιηθεῖ. Πέραν, ὅμως, τῶν ἐσόδων ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας καί τῶν ποικίλων ἐπιδοτήσεων πρός τοὺς ἐκκλησιαστικούς ὀργανισμούς, ὑπάρχουν μεγάλα ποσά, πού συγκεντρώνουν οἱ Ναοί καί τά Μοναστήρια ἀπό τόν ὀβολό τῶν πιστῶν. Λόγω τῆς κατανομῆς τους, εἶναι ἀδύνατο νά ἐλεγχθεῖ ἀπό τό κέντρο κατά πόσο ἡ διαχείρισή τους εἶναι σύμφωνη μέ τήν ἀρχιεπισκοπική ἐξαγγελία. Ἡ

πεῖρα ἔχει δείξει ὅτι τά ἔσοδα αὐτά γίνονται, συχνά, στόχος ἄγριων ληστρικῶν ἐπιδρομῶν.

Εἶναι τραγικό νά καταθέτει ὁ λαός τή μικρή ἢ μεγάλη του δωρεά στήν Ἐκκλησία, ὡς προσφορά ἀγάπης γιά νά ἐπιτελεσῆ τό ἔργο Της, καί αὐτή νά κατευθύνεται σέ καταθέσεις προσωπικές ὑψηλά ἰσταμένων ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων καί σέ off shore σκοτεινές ἐπιχειρήσεις ἰδίων συμφερόντων. Τέτοιιοι ἀξιωματοῦχοι δέν ἀποτελοῦν, δυστυχῶς, τήν ἐξαιρεση στό σῶμα τῶν Μητροπολιτῶν καί στά ἐκάστοτε ἀρχιεπισκοπικά περιβάλλοντα. Καί βέβαια, δέν λείπουν καί παρατρεχάμενοι συνεργοί, λιγότερο ἢ περισσότερο ἔνοχοι, στά κατώτερα κλιμάκια, στίς τάξεις τοῦ κλήρου καί τῶν λαϊκῶν, πού συμμετέχουν, μέ τόν α' ἢ β' τρόπο, στή διοίκηση Ναῶν καί Μονῶν, ἡ ἐκκλησιαστικῶν ὀργανισμῶν.

Ἐδῶ δέν πρόκειται γιά δραστηριότητα ἀπλῶς ἐκνομη. Ἔχουμε βάνουσο ἐμπαιγμό τῆς θεοσεβείας τοῦ πληρώμα-

τος. Ὁ λαός πρέπει νά προστατευθεῖ ἀπό ἀετονύχηδες, πού ἐκμεταλλεύονται τήν εὐσέβειά του. Ὁ σεβασμός τῶν θεοφιλῶν κινημάτων τῆς ψυχῆς του, ἡ ἀψεγάδιαστη διαχείριση τῶν δωρεῶν καί ἡ παραγωγή ἀνάλογου ἔργου ἀγάπης, εἶναι ἡ καλύτερη ἐπιστροφή πρὸς αὐτόν τοῦ πλούτου τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ ἀρμόδιοι, πού τιμῆθηκαν μέ τήν εὐθύνη τῆς διαχειρίσεως τοῦ πλούτου τῆς ἀγάπης τοῦ λαοῦ, ἄς ἀντισταθοῦν μέ μέτρα ἄμεσα καί φρόνηση σέ κάθε λαθροχειρία, ἀπ' ὅπου καί ἂν αὐτή προέρχεται. Ἴδου κάποια ὑποδείγματα:

Α'. Στίς ἐνορίες. Πολλές φορές, ὁ Μητροπολίτης, - ἢ ὁ Πρωτοσύγκελλος - παρίσταται σέ πανηγυρῆ ἱ. Ναοῦ τῆς ἐπαρχίας του. Ἀποχωρεῖ συνήθως μέ ἓνα φάκελλο ἀρκετά διογκωμένο, δῶρο τοῦ ἑορτάζοντος Ναοῦ γιά τά «ἰδρύματα τῆς Μητροπόλεως». Ἔως ἐδῶ οὐδέν τό μεμπτό. Τά πανηγύρια ἀφήνουν σημαντικά ἔσοδα στούς Ναούς. Γιατί νά μὴν ἐπωφεληθοῦν ἀπ' αὐτά καί τά ἰδρύματα, πού ἐκτελοῦν φιλανθρωπικό ἢ κοινωνικό ἔργο; Τά πράγματα, ὅμως, πρέπει νά κυλοῦν μέ διαφάνεια. Πρὶν παραδοθεῖ ὁ φάκελλος στόν Μητροπολίτη, τά χρήματα, πού περιέχει, πρέπει νά ἔχουν καταμετρηθεῖ καί καταγραφεῖ ἀπό τό ἐκκλησιαστικό συμβούλιο παρουσία τοῦ ἱερέα, ὁ ὁποῖος καί θά τόν παραδώσει. Κατά τήν παράδοση, οἱ ἐπίτροποι παρακολουθοῦν διακριτικά ὡς μάρτυρες. Μετά πάροδο εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος, ἐφ' ὅσον τό διοικητικοῦ συμβούλιο δέν παραλάβει νόμιμη ἀπόδειξη ἀπό τή Μητρόπολη γιά ὅλο τό περιεχόμενο τοῦ φακέλλου, τήν ἀπαιτεῖ μέ κάθε νόμιμο μέσο, ἀκόμα καί μέ

προσφυγές σέ ποινικά καί ἀστικά δικαστήρια διεκδικώντας τήν ἐπιστροφή τῶν ...«ἱεροκλαπέντων».

Συνιστᾶται ἡ συνεργασία μέ ἄλλα ἐκκλησιαστικά συμβούλια, πού ἔχουν τό ἴδιο πρόβλημα, ὥστε νά ὑποβάλλονται πολλές μηνύσεις - ἀγωγές. Τό παράπτωμα τότε δέν μπορεῖ νά χαρακτηριθεῖ ὡς μεμονωμένο, ἀλλά ὡς τελούμενο κατά συρροήν. Δύσκολο τότε νά «κουκουλωθεῖ». Βεβαίως, θά ἐξασκηθοῦν πιέσεις καί ἀπειλές ἐκ μέρους τῶν ὑποδίκων. Οἱ καταγγέλλοντες θά πρέπει νά βροῦν τό σθένος νά ἀντισταθοῦν καί νά μὴ προβοῦν σέ ἀνακλητικές τῶν προσφυγῶν τους ἐνέργειες. Πολύ θά βοηθοῦσε πρὸς αὐτή τήν κατεύθυνση ἡ «διαρροή» φωτοαντιγράφων τῶν προσφυγῶν καί ὁποιας ἄλλης σχετικῆς πληροφορίας στά τοπικά καί κεντρικά ΜΜΕ. Ἀσφαλῶς δε, ἀπαιτεῖται συνεργασία μέ πιστό, ἐνάρετο καί ἀποφασιστικό Νομικό Σύμβουλο.

Β'. Στίς ἱ. Μονές. Ἀνάλογη τακτική θά πρέπει νά ἀκολουθηθεῖ καί ἀπό τίς ἱ. Μονές, πρωτίστως ἀπ' ὅσες θεωροῦνται προσκυνήματα καί προσελκύουν πολλούς προσκυνητές. Θά πρέπει νά ἐνεργήσουν κατά χρέος καί τάχιστα. Εἶναι γνωστό ὅτι, ἀπό αὐτές, ἐπίορκοι Μητροπολίτες ἀπομυζοῦν τεράστια ποσά καί ἀποκτοῦν ἀσύμβατες πρὸς τίς ἐπίσημες ἀποδοχές τους περιουσίες.

Γ'. «Ἱεροκλοπή» τοῦ 35%... Παλαιότερα, ἀπό τά ἔσοδα τῶν ἱ. Ναῶν ἔπρεπε, βάσει νόμου, τό 35% νά πηγαίνει ὡς φόρος στό κράτος. Ὁ νόμος αὐτός καταργήθηκε ἀπό τήν πολιτεία γιά νά διευκολυνθοῦν οἱ ἐνορίες στό ἔργο τους.

Παρά ταῦτα, σέ πλεῖστες ὅσες περιπτώσεις, οἱ ἐνορίες δέν ὠφελήθηκαν

ἀπό τό μέτρο αὐτό τῆς πολιτείας. Ἄπλοῦστατα, μέ παράνομα λογιστικά κόλπα, γνωστά τοῖς πᾶσιν, τό ποσόν αὐτό καί μάλιστα αὐξημένο, παρακρατεῖται ἀπό τίς Μητροπόλεις ὡς ἄδηλος πόρος. Πρόκειται, δηλαδή, γιά κλοπή καί διασπάθιση τοῦ ἱεροῦ χρήματος. Καί σ' αὐτή τήν περίπτωση τά ἐκκλησιαστικά συμβούλια δέν πρέπει νά καλύπτουν τήν παρανομία, ἀλλά νά διεκδικοῦν τά κλαπέντα μέ ἀγωγές καί μηνύσεις κατά τά ἀνωτέρω.

Δ'. Χρονικά περιθώρια. Οἱ μηνύσεις-ἀγωγές θά πρέπει νά κατατίθενται ἐντός πενταετίας, ἀπό τῆς τελέσεως τῶν ἀδικημάτων αὐτῶν, ἄλλως παραγράφονται. Ἄν, ὅμως, πρόκειται γιά ὑπεξαίρεση ἐξαιρετικά μεγάλων ποσῶν τότε ἡ πράξη μπορεῖ νά χαρακτηρισθεῖ κακούργημα καί τά χρονικά περιθώρια εἶναι πολύ μεγαλύτερα. Σέ κάθε περίπτωση, συνιστᾶται τά ἐκκλησιαστικά συμβούλια νά προβαίνουν τό ταχύτερο δυνατόν σέ κάθε πρόσφορη νομική ἐνέργεια ἀνακτήσεως τῶν «ιεροκλαπέντων» ποσῶν, ἄλλως φέρουν ἀκεραία τήν εὐθύνη ὑποθάψεως ἐγκληματιῶν.

Ε'. Τά «δωράκια». Πολλοί Δεσποτάδες, πού δέχονται παχυλοῦς φακέλλους ἢ ἄλλα βαρύτιμα ἀντικείμενα, ὅταν πηγαίνουν σέ πανηγύρια, ἰσχυρίζονται ὅτι αὐτά ἀποτελοῦν προσωπικά τους δῶρα, προσφορές «ἀγάπης» τῶν Ναῶν, τούς ὁποίους τιμοῦν μέ τήν παρουσία τους. Ἄρα τά δῶρα αὐτά μποροῦν νά τά διαχειριστοῦν ἀνεξέλεγκτα σά δικά τους περιουσιακά στοιχεῖα. Ἐπ' αὐτοῦ τονίζουμε ὅτι οὐδεῖς δικαιοῦται νά δωρίζει χρήματα ἢ ἄλλα πολίτιμα εἶδη, πού

ἀνήκουν σέ Ν.Π.Δ.Δ., χωρίς εἰδικές διαδικασίες, ὅπως, π.χ., πλήρως αἰτιολογημένη ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ., καταχώριση στά πρακτικά, λήψη ἀποδείξεως παραλαβῆς, κτλ. Κατά συνέπειαν, προκύπτει τεράστια ποινική καί ἀστική εὐθύνη γιά ὅσους κάνουν «δῶρα» λάθρα καί παρανόμως, καί μπορεῖ νά διωχθοῦν δικαστικά. Βλ. περίπτωση προσκυνημάτων Ἁγ. Παρασκευῆς Τεμπῶν.

Οἱ εὐθύνες, ὅμως, εἶναι τεράστιες καί στόν ἠθικό τομέα. Ἐρωτοῦμε: Ἐσύ, πού εἶσαι κληρικός, μοναχός, μοναχή, ἢ κάποιος ἄνθρωπος τῆς Ἐκκλησίας, δέν ἐγκληματεῖς, ἂν «ιεροκλέπτων» χρηματοδοτεῖς τή θρασύτατη διαφθορά κάποιων ἀδίστακτων ἱερωμένων; Δέν θά δώσεις λόγο στό Θεό ἂν μέ τό ἱερό χρήμα τοῦ Ναοῦ σου συντηρεῖς κυκλώματα διακινήσεως ναρκωτικῶν ἢ παροχῆς στήν κοινωνία «ὑπηρεσιῶν» διαφθορᾶς; Δέν ἀποτελεῖ ὑποκρισία τό νά ἐξανίστασαι πού ὀρισμένοι ἀπό τό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας ζοῦν σά μεγιστάνες, μέ μέγαλα καί βίβλες πολυτελεῖς, ὅταν ἐσύ τούς δίνεις τή δυνατότητα αὐτή μέ τά δῶρα σου; Δικαίωμά σου νά κάνεις σ' ὅποιον θέλεις δῶρα. Ἀπό τό δικό σου βαλάντιο, ὅμως. Ὅχι ἀπό τό ταμεῖο τῆς Ἐκκλησίας.

ΣΤ'. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ οἰοσδήποτε πιστός, πού θά ἀντιληφθεῖ ὅτι στήν ἐνορία του διαπράττεται μέ τόν α' ἢ β' τρόπο τό ἀδίκημα τῆς «ιεροκλοπῆς», νομιμοποιεῖται νά προσφύγει στή δικαιοσύνη ζητώντας τήν περιφρούρηση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χρήματος.